

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VEIKLOS AUDITO ATASKAITA**

**VIEŠŲJŲ PIRKIMO ORGANIZAVIMO BEI SUDARYTŲ SUTARČIŲ VYKDYMO
VERTINIMAS VALSTYBINĖJE LIGONIŲ KASOJE**

2003-01-31 Nr. 2040-18

Vilnius

TURINYS:

IŽANGA	3
AUDITO SUBJEKTAS	3
AUDITO MASTAS	4
AUDITO OBJEKTAS	4
AUDITO TIKSLAS	4
AUDITO APIMTIS	4
AUDITO PROCESAS	4
AUDITO REZULTATAI	5
• VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMO VERTINIMAS	5
• VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VYKDYMO PROCEDŪRŲ VERTINIMAS	13
• SUTARČIŲ SUDARYMO, VYKDANT VLK VIEŠOJO PIRKIMO KOMISIJOS SPRENDIMUS IR SUDARYTŲ VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARČIŲ VYKDYMO VERTINIMAS	21
• VALSTYBĖS KONTROLĖS 2002-06-28 AUDITO ATASKAITOS NR. 2040-7 DĖL KOMPIUTERINĖS SISTEMOS “SVEIDRA” PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO IR VYKDYMO VALSTYBINĖJE LIGONIŲ KASOJE VEIKLOS AUDITO REZULTATŲ SIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS	24
• REKOMENDACIJOS	26

IŽANGA

Vykdydami Valstybės kontrolieriaus pavaduotojo V.Švedo 2002-10-28 pavedimą Nr. 2040-18, Valstybės kontrolės Veiklos audito 4-ojo departamento vyresnysis valstybinis auditorius I. Dobilas, Veiklos audito 1-ojo departamento valstybinis auditorius J. Izokaitis ir Informacijos valdymo departamento direktoriaus pavaduotojas A.Sadauskas atliko Valstybinės ligonių kasos veiklos, organizuojant viešuosius pirkimus bei vykdant sudarytas viešojo pirkimo-pardavimo sutartis, vertinimą.

AUDITO SUBJEKTAS

Valstybinė ligonių kasa (toliau tekste – VLK) – biudžetinė įstaiga (kodas 9135167), įsikūrusi Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Gerosios Vilties g. 1 a, 2009, Vilnius. Nuo 1997-01-17 VLK vadovauja direktorius Saulius Julius Janonis.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1068 patvirtintus VLK nuostatus, VLK yra biudžetinė įstaiga, kuri: garantuoja draudžiamųjų asmenų sveikatos priežiūros paslaugų kainų, apskaičiuotų pagal bazines kainas, kompensavimą iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto per teritorines ligonių kasas; apmoka teritorinių ligonių kasų pateiktas sąskaitas už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas apdraustiesiems pagal nustatytą finansavimo tvarką ir patvirtintas formas; vykdo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą; kartu su Privalomojo sveikatos draudimo taryba rengia privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą; steigia teritorines ligonių kasas, tvirtina jų nuostatus ir prižiūri veiklą; tvirtina teritorinių ligonių kasų išlaidų sąmatas; sudaro iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų rezervo fondą ir nustatytą tvarką jį naudoja; įstatymų nustatyta tvarka naudoja laikinai laisvas privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšas; kontroliuoja asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kokybę ir atlieka privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų naudojimo kontrolę bei finansinę ir ekonominę analizę; atlieka teritorinių ligonių kasų auditą arba sudaro su audito įmonėmis audito atlikimo sutartis; organizuoja teritorinių ligonių kasų stebėtojų tarybų atstovų visuotinius susirinkimus; teikia informaciją apie nesumokėtas privalomojo sveikatos draudimo įmokas Valstybinei mokesčių inspekcijai ir Valstybinio socialinio draudimo įstaigai ir gauna iš nurodytųjų įstaigų analogišką informaciją su dokumentų nuorašais; organizuoja medicininę ir finansinę teritorinių ligonių kasų ir sveikatos priežiūros įstaigų ekspertizę pagal Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nustatytą kompetenciją ir tvarką; sprendžia ginčus, iškilusius tarp teritorinių ligonių kasų ir sveikatos priežiūros bei kitų įstaigų, kurioms kompensuojamos sveikatos priežiūros paslaugų išlaidos; teikia pasiūlymus Privalomojo sveikatos draudimo tarybai dėl sveikatos draudimo tobulinimo; disponuoja lėšomis, kurių reikia už visų asmens sveikatos priežiūros įstaigų, įskaitant ir savivaldybių, teikiamas pacientams

nemokamas paslaugas sumokėti; nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų prašymus, pareiškimus bei vykdo ir kitas jai pavestas funkcijas.

Realizuojant nuostatuose suformuluotas funkcijas bei remiantis atitinkamais Privalomojo socialinio draudimo fondo (toliau tekste PSDF) nutarimais vykdo viešuosius pirkimus.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2002-06-28 atliko VLK auditą (2002-06-28 ataskaita Nr. 2040-7 „Dėl kompiuterinės informacinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugų įsigijimo ir vykdymo Valstybinėje ligonių kasoje veiklos audito rezultatų“)

AUDITO MASTAS

Audito objektas

Audito objektas – Valstybinės ligonių kasos veikla, organizuojant viešuosius pirkimus bei vykdant sudarytas viešojo pirkimo-pardavimo sutartis.

Audito tikslas

Įvertinti VLK veiklą organizuojant viešuosius pirkimus bei vykdant sudarytas viešojo pirkimo-pardavimo sutartis ekonomiško požiūriu.

Audito apimtis

Audituojamasis laikotarpis – 2000-2002 m. Audito tikslams pasiekti numatytos dvi užduotys:

1. VLK veiklos organizuojant viešuosius pirkimus vertinimas;
2. VLK veiklos vykdant sudarytas viešojo pirkimo-pardavimo sutartis vertinimas.

Auditas pradėtas 2002-10-28, auditas baigtas 2003-01-31.

Audito procesas

Audito metu naudoti šie duomenų rinkimo metodai:

- dokumentinis (rašytinių dokumentų nagrinėjimas);
- apklausa.

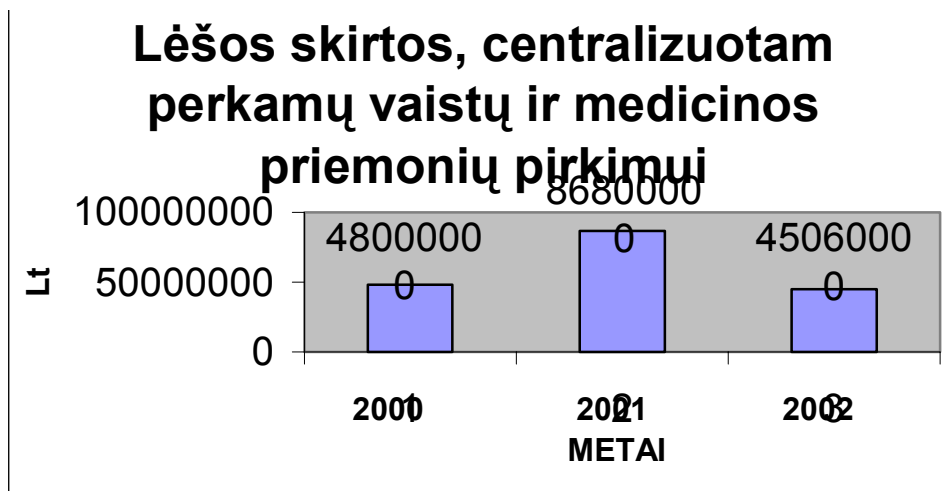
Audito metu naudoti duomenų įvertinimo metodai:

- loginės analizės;
- lyginamosios analizės;
- sisteminės analizės.

AUDITO REZULTATAI

Viešųjų pirkimų organizavimo vertinimas

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 11 ir 20 straipsnius ir suderinęs su Privalomojo sveikatos draudimo taryba (toliau tekste PSDT) (2000-01-25 posėdžio protokolas Nr. 1) bei VLK, 2000-02-04 įsakymu Nr. 67 „Dėl centralizuotai išigyjamų vaistų ir medicinos priemonių sąrašo 2000 metais“ patvirtino centralizuotai išigyjamų vaistų ir medicinos priemonių sąrašą 2000 metams. Sąraše nurodyta 23 vaistų ir medicinos priemonių rūšys, kurie turi būti perkami centralizuotai, gydymo įstaigos gydymo forma (gydymas ambulatoriškai ir užsienyje), bei lėšų suma. 2000 metais skirta 37000000 Lt, t. sk. 7096648 Lt – 1999 metų įsipareigojimas apmokėti ir 29903352 Lt – 2000 metų prisiimtiems įsipareigojimams. Sveikatos apsaugos ministras 2000-07-26 įsakymu Nr. 428 „Dėl centralizuotai perkamų vaistų kompensavimo tvarkos“ patvirtino centralizuotai perkamų vaistų kompensavimo tvarką ir centralizuotai perkamų vaistų sąrašą. Aprūpinimas centralizuotai perkamais vaistais turi būti planuojamas vieneriems metams, ir jei centralizuotai perkamų vaistų sunaudojama daugiau, juos savo lėšomis turi įsigyti pati gydymo įstaiga. VLK pradėjusi pirkti centralizuotai vaistus, sustabdo tų vaistų kompensavimą. Ši tvarka galiojo tik 2001 metais ir jos įgyvendinimui buvo numatyta panaudoti 48000 tūkst. Lt (pasirašyta sutarčių 47737,46 tūkst. Lt sumai) Sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų. PSDT 2001-02-19 nutarimu „Dėl 2001 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išlaidų centralizuotiems pirkimams paskirstymo“ 2001 metais centralizuotiems pirkimams numatoma skirti 86800 tūkst. Lt, t. sk. buvusiems kompensuojamiems vaistams centralizuotu būdu pirkti - 48000 tūkst. Lt. Privalomojo sveikatos draudimo tarybos 2001-10-24 nutarimu Nr. 5/1 „Dėl 2002 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išlaidų galūnėms, sąnariams ir organams protezuoti, protezams įsigyti ir kitų PSDT nustatytų centralizuotai išigyjamų vaistų ir medicinos priemonių išlaidoms kompensuoti paskirstymo pirkimams paskirstymo“ 2002 metais centralizuotiems pirkimams numatyta skirti 44000 tūkst. Lt. PSDT 2001-11-28 nutarimu Nr. 6/17 „Dėl 2002 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto“ papildomai skyrė 1 mln. Lt bei iš valstybės

biudžeto buvo skirta 60 tūkst. Lt asignavimų. Iš viso 2002 metais centralizuotiems pirkimams buvo skirta 45060 tūkst. Lt.

Centralizuotai įsigyjamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus audituojamu laikotarpiu vykdė VLK.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-16 nutarimu Nr. 1068 patvirtintų VLK nuostatų 9.1 ir 9.5 p. numato, kad VLK turi teisę įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka naudoti jai perduotas privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas bei sudaryti sutartis. Tai atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 31 str. 1 ir 2 p. nuostatas.

Viešuosius pirkimus VLK organizuoja Viešųjų pirkimų komisija ir Medicininių technologijų vertinimo skyrius.

Vadovaujantis VLK direktoriaus S.J.Janonio 2000-04-04 patvirtintais Medicininių technologijų vertinimo skyriaus nuostatais, vienas šio skyriaus uždavinių - Viešojo pirkimo įstatymo, Sveikatos draudimo įstatymo ir Sveikatos apsaugos ministerijos įsakymuose nustatyta tvarka centralizuotas galūnių ir organų protezavimo darbų bei protezų ir kitų nustatytąja tvarka įsigyjamų medikamentų ir medicinos priemonių įsigijimo organizavimas.

Šio uždavinio vykdymui, Medicininių technologijų vertinimo skyriaus nuostatuose numatytos funkcijos:

- centralizuotai perkamų galūnių, sąnarių ir organų protezavimo darbų bei protezų ir kitų nustatytąja tvarka įsigyjamų medikamentų ir medicinos priemonių Viešojo pirkimų grafiko metams sudarymas, pagal centralizuotai perkamų prekių nustatytąjį poreikį;
- viešųjų pirkimų konkurso procedūrų vykdymas: kvietimas dalyvauti konkurse (išankstinio kvalifikavimo procedūrose), paraiškų registravimas ir konkurso dokumentų išdavimas paraiškas pateikusiems tiekėjams, paraiškų priėmimas iš konkurse dalyvaujančių tiekėjų ir jų registravimas;
- specifikacijų ruošimas, derinimas ir vertinimas;
- pateiktų pasiūlymų technologinis vertinimas;
- ekspertinio įvertinimo organizavimas;
- tiekimo organizavimas ir nenutrūkstamo tiekimo užtikrinimas;
- lėšų ir priemonių paskirstymas, apskaita, analizė ir kontrolė.

VLK 2000-2002 metais gydymo įstaigoms vykdė oksigenatorių, širdies vožtuvų ir elektrokardiostimiliatorių, kt. gydymo priemonių bei tam tikros rūšies vaistų viešuosius pirkimus.

VLK medicinos priemonės (oksigenatorius, širdies vožtuvus ir elektrokardiostimiliatorius) centralizuotai perka nuo 1998 m. Šių priemonių poreikis nustatomas pagal atliktų operacijų ir panaudotų praėjusiais metais priemonių kiekį, gydymo įstaigų pajėgumus. Tačiau realiai šis poreikio tenkinimas priklauso nuo finansavimo ir dažnai būna gerokai mažesnis nei reikiamas. Medicininių technologijų vertinimo skyriaus viršininko K. Runkelės teigimu gydymo įstaigos, skirtų lėšų sumos ribose ir

žinodamos tų metų konkurso perkamas priemonės bei jų kainas, pateikia paraiškas, kuriose nurodo, kokias priemones ir kokį jų kiekį jos užsako tiems metams.

Medicininį technologijų vertinimo skyrius sudarė 2000-2002 metų centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių pirkimo konkursų grafikus. Sudarytuose centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių pirkimo konkurso grafikuose nurodytos tik konkrečiai prekių rūšiai įsigyti skirtų lėšų suma, tačiau planuojami pirkti prekių kiekiai nenurodomi, nors gydymo įstaigos VLK nurodo vaistų ir medicinos priemonių poreikį, išreikštą kiekiu išraiška konkretiems metams.

Audito metu nustatyta, kad VLK, planuodama centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus bei sudarydama viešųjų pirkimų grafikus, nenurodant įsigyjamų prekių kiekių, sudaro prielaidas, kad kvietimuose dalyvauti viešųjų pirkimų konkursuose bei tų konkursų dokumentuose bus nenurodomi perkamų prekių kiekiai, ko pasekoje bus pažeistos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos.

Be to, VLK Medicininį technologijų vertinimo skyriaus, planuodamas centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus bei sudarydamas viešųjų pirkimų grafikus, netinkamai vykdo planavimą ir tuo pažeidžia 2000-04-04 VLK direktoriaus patvirtintų VLK Medicininį technologijų vertinimo skyriaus nuostatų III d. 1 p.

VLK centralizuotai perka įvairių rūšių vaistus. Dėl dalies vaistų pirkimo ligoniams, kuriems bus taikomas kompensuojamasis gydymas, sprendžia VLK ekspertų komisija. Daliai centralizuotai perkamų vaistų poreikis nustatomas pagal praėjusiais metais gydytų ligonių skaičių, planuojamą ligonių skaičiaus augimą. Tačiau realiai šis poreikio tenkinimas priklauso nuo finansavimo ir dažnai būna gerokai mažesnis nei reikiamas.

Dėl nepakankamų ryšių su gydymo įstaigomis VLK dalį vaistų ir medicinos priemonių audituojamu laikotarpiu pirkė ne pagal iš anksto sudarytus grafikus. Atskirais atvejais VLK iš gydymo įstaigų gauna pavėluotą informaciją apie gyvybiškai svarbių vaistų ar medicinos priemonių stygių, todėl VLK tenka skubiai imtis priemonių spręsti susidariusioms kritinėms situacijoms. Pasitaiko atvejų, kai VLK, organizuodama viešuosius konkursus, padaro esminių Viešojo pirkimo įstatymo pažeidimų, dėl ko buvo stabdomos viešojo pirkimo konkurso procedūros. Tada VLK tenka vykdyti viešuosius pirkimus ne atvirojo konkurso būdu, bet taikant pirkimo būdą - iš vienintelio šaltinio. Šis viešojo pirkimo būdas riboja konkurenciją ir nesudaro sąlygų įsigyti prekes už galimai mažiausią kainą.

VLK Medicininį technologijų vertinimo skyriaus, planuodamas centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus bei sudarydamas viešųjų pirkimų grafikus, netinkamai vykdo planavimą ir tuo pažeidžia 2000-04-04 VLK direktoriaus patvirtintų VLK Medicininį technologijų vertinimo skyriaus nuostatų III d. 7 ir 8 p. – neužtikrina nenutrūkstanto tiekimo organizavimo bei nepakankamai analizuoja ir kontroliuoja situaciją gydymo įstaigose.

VLK 2000 m. vykdė 23 viešuosius pirkimus, iš jų 1 pirkimas konkurencinių derybų būdu ir 2 viešieji pirkimai – taikant pirkimo iš vienintelio šaltinio, 2001 m. vykdė 25 viešuosius pirkimus, iš jų 7

pirkimai taikant pirkimo iš vienintelio šaltinio būdą, 2002 metais vykdė 32 viešuosius pirkimus, iš jų 16 – taikant pirkimo iš vienintelio šaltinio būdą, kas sudaro 50 % visų viešųjų pirkimų.

VLK Medicininių technologijų vertinimo skyriaus viršininkas K. Runkelė neužtikrino Medicininių technologijų vertinimo skyriui pavestų užduočių vykdymo, o VLK direktorius S. J. Janonis neužtikrino tinkamo VLK centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių pirkimo viešųjų konkursų planavimo ir organizavimo.

VLK vykdydama pirkimus iš vienintelio šaltinio, daugeliu atvejų vadovavosi Viešųjų pirkimų įstatymo 32 str. 2 d. 2 p. (dėl ypatingų įvykių, kurių nebuvo galima numatyti, iškyla skubus prekių poreikis, todėl neįmanoma arba netikslinga rengti konkurso) ir (arba) 4 p. (perkančioji organizacija pagal ankstesnę sutartį iš kokio nors tiekėjo pirko prekių arba paslaugų ir nustatė, kad iš jo tikslinga pirkti papildomai, techniniu požiūriu derinant su jau turimomis prekėmis, ir jeigu ankstesnieji pirkimai buvo efektyvūs, taip pat jei papildomi pirkimai neviršija 30 procentų ankstesnės pirkimų kainos, iš esmės nesikeičia prekių kainos ir kitos sąlygos, o alternatyvūs pirkimai dėl techninio nesuderinamumo su ankstesniais būtų nepriimtini).

VLK, remdamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-02-28 nutarimais Nr. 304 ir 305, 2002-03-05 sudarė sutartis Nr. 26 (sutarties dalykas – mechaniniai ir biologiniai širdies vožtuvai, sutarties kaina – 250132,00 JAV dol. (1000528,00 Lt)), Nr. 28 (sutarties dalykas – aortos konduktai, sutarties kaina – 10350,00 JAV dol. (41400,00 Lt)) ir Nr. 29 (sutarties dalykas – elektrokardiostimuliatoriai, sutarties kaina – 364105,00 JAV dol. (1456420,00 Lt)) su St. Jude Medical Export GmbH, bei sutartį Nr. 30 (sutarties dalykas – mechaniniai širdies vožtuvai, sutarties kaina – 14750,00 JAV dol. (59000,00 Lt)) su bendrove Dideco S.p.A.-Italija“, iš kurių kaip iš vienintelio šaltinio pirko elektrokardiostimuliatorius, mechaninius ir biologinius širdies vožtuvus, aortos konduktus, nors analogiškas prekes, kurioms VLK vykdytų viešųjų pirkimų konkursų dokumentuose buvo keliami vienodi reikalavimai, audituojamuoju laikotarpiu tiekė įvairūs tiekėjai.

Pastebėjimas.

VLK atskirais atvejais vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymo 32 str. 2 d. 4 p. nuostata, kad alternatyvūs prekių pirkimai dėl techninio nesuderinamumo su anksčiau įsigytais būtų nepriimtini, nebuvo pakankamo pagrindo, nes analogiškas prekes, kurioms VLK vykdytų viešųjų pirkimų konkursų dokumentuose buvo keliami vienodi reikalavimai, audituojamuoju laikotarpiu tiekė įvairūs tiekėjai.

Centralizuotai VLK perkamų galūnių, sąnarių ir organų protezavimo darbų bei protezų ir kitų nustatytą tvarką įsigyjamų medikamentų ir medicinos priemonių pirkimų kiekiai kvietime dalyvauti viešojo pirkimo konkurse ir konkurso sąlygose dažniausiai buvo nenurodomi.

Pastebėjimas.

Gydymo įstaigos, teikdamos paraiškas, nurodo reikalingą medicininių prekių kiekį, atskirais atvejais gydomų ligonių skaičių, todėl VLK turėjo galimybę kvietime dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose nurodyti medicininių prekių ar vaistų kiekius.

Medicininių technologijų vertinimo skyrius, ruošdamas centralizuotai perkamų galūnių, sąnarių ir organų protezavimo darbų bei protezų ir kitų nustatytą tvarką įsigyjamų medikamentų ir medicinos priemonių specifikacijas nenurodydavo perkamų prekių kiekio, nors pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 10 str. 3 d. ir Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2000-10-19 įsakymu Nr. 90 patvirtintos Pirkimo dokumentuose pateikiamų techninių reikalavimų rengimo metodikos 8, 9, 10, 11 p. nuostatas, VLK prieš pradėdama numatytų prekių pirkimo procedūrą, privalo išanalizuoti visą būtiną informaciją: turi ištirti ir įvertinti galimą pirkimo objekto pasiūlą, rinkos kainas, techninius reikalavimus ir, atsižvelgiant į gydymo įstaigų poreikį ir pagal finansavimo galimybes apsispręsti dėl perkamų prekių kiekio.

Audito metu nustatyta, kad VLK kvietime dalyvauti viešojo pirkimo konkurse bei konkurso dokumentuose, daugeliu atvejų nenurodė perkamų prekių kiekio, o nurodė tik lėšų kiekį, skirtą įsigyti konkrečioms prekėms ir tuo pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 4 p. nuostatas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 (nuo 1999 m. spalio 1 d.) (Žin., 1999, Nr. 56-1809) redakcija) 6 str. 1 d. ir 45 str. bei VLK nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos vyriausybės 1996 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1068, 14.2 p., už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 4 p. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

Pastebėjimas.

VLK, organizuodama viešuosius pirkimus nuo 2002 metų IV ketvirčio kvietime dalyvauti konkurse bei konkrečia konkursa sąlygose nurodo perkamų vaistų ir kitų medicinos priemonių kieki.

Viena Medicininių technologijų vertinimo skyriui priskirtų funkcijų – “Viešųjų pirkimų konkursui procedūrų vykdymas: kvietimas dalyvauti konkurse (išankstinio kvalifikavimo procedūrose), paraiškų registravimas ir konkurso dokumentų išdavimas paraiškas pateikusiems tiekėjams, paraiškų priėmimas iš konkurse dalyvaujančių tiekėjų ir jų registravimas”. Medicininių technologijų vertinimo skyriaus nuostatuose, patvirtintuose 2000-04-04, funkcijų dalis dėl kvietimo dalyvauti konkurse suformuluota abstrakčiai – neaišku, ar minėtas skyrius turi tik paruošti kvietimo turinį ar jį ir paskelbti.

Atliekant auditą nustatyta, kad Medicininių technologijų vertinimo skyrius informacijos apie kvietimą dalyvauti konkurse audituojamu laikotarpiu neskelbė, ko pasekoje galėjo būti ribojama konkurencija.

VLK audituojamu laikotarpiu daugeliu atvejų (apie 75 % visų pirkimų) vykdė viešuosius pirkimus, kurių vertė buvo didesnė nei 700 tūkst. Lt.

Audito metu nustatyta, kad VLK pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p., kurio nuostata reikalauja, kad apie vykdomą viešąjį pirkimą perkančioji organizacija privalo paskelbti ne tik „Valstybės žinių” priede „Informaciniai pranešimai”, bet ir tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 (nuo 1999 m. spalio 1 d.) (Žin., 1999, Nr. 56-1809) redakcija) 6 str. 1 d. ir 45 str. bei VLK nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1068, 14.2 p., už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

VLK direktorius S. J. Janonis 2000-01-04 įsakymu Nr. 1 „Dėl komisijos darbo reglamento” patvirtino VLK viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentą. Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamente apibrėžti komisijos uždaviniai ir funkcijos:

Uždaviniai:

- įgyvendinti valstybės viešųjų pirkimų politiką VLK;
- siekti, kad taupiai ir racionaliai būtų naudojamos PSDF biudžeto lėšos.

Reglamente numatyta, kad įgyvendindama jai pavestus uždavinius, komisija vykdo šias funkcijas:

- rengia viešųjų pirkimų dokumentus (konkurso sąlygas, specifikacijas ir kt.);
- organizuoja pirkimų procedūras (skelbia informaciją apie organizuojamus konkursus, nagrinėja tiekėjų (rangovų) pasiūlymus, juos vertina, priima sprendimus dėl konkursų laimėjusių pasiūlymų, nagrinėja tiekėjų pretenzijas, rengia sutarčių projektus ir pateikia juos pasirašyti ir kt.);
- vykdo kitus VLK administracijos pavedimus, susijusius su viešaisiais pirkimais.

Atliekant auditą nustatyta, kad VLK Viešojo pirkimo komisijos reglamente, patvirtintame 2000-01-04 įsakymu Nr. 1 „Dėl komisijos darbo reglamento”, komisijos narių atsakomybė nebuvo numatyta, Viešojo pirkimo komisijos uždaviniai suformuluoti nekonkretūs.

Iki 2002-10-24 VLK Viešojo pirkimo komisijos funkcijos atskiriems Viešojo pirkimo komisijos nariams nebuvo paskirstytos.

Be to, VLK Viešojo pirkimo komisijos narių vykdomos funkcijos ir Medicininių technologijų vertinimo skyriaus funkcijos neatskirtos, neišku - komisija ar minėtas skyrius atsakingas už informacijos apie organizuojamus konkursus paskelbimą, konkurso sąlygų ir specifikacijų rengimą.

VLK direktoriaus S. J. Janonio 2002-10-21 įsakymu Nr. 93 patvirtino naują VLK Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentą, kuriame numatyti konkretesni Viešųjų pirkimo komisijos uždaviniai ir funkcijos, komisijos narių teisės ir pareigos, sureglamentuota komisijos narių atsakomybė, o Viešojo pirkimo komisijos 2002-10-24 protokolu Nr. 1. buvo detalios paskirstytos viešojo pirkimo procedūrų organizavimo funkcijos atskiriems Viešojo pirkimo komisijos nariams.

Išvados:

1. **VLK Medicininių technologijų vertinimo skyriaus, planuodamas centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus bei sudarydamas viešųjų pirkimų grafikus, netinkamai vykdė planavimą ir neužtikrino nenutrūkstamo tiekimo organizavimo bei nepakankamai analizavo ir kontroliavo situaciją gydymo įstaigose, ko pasekoje galėjo būti ribojama konkurencija ir nesudaroma galimybė įsigyti prekes už galimai mažesnę kainą.**
2. **VLK, planuodama centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus bei sudarydama viešųjų pirkimų grafikus, nenurodant įsigyjamų prekių kiekių, sudaro prielaidas, kad kvietimuose dalyvauti viešųjų pirkimų konkursuose bei tų konkursų dokumentuose bus nenurodomi perkamų prekių kiekiai, ko pasekoje bus pažeistos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos.**
3. **VLK Medicininių technologijų vertinimo skyriaus, planuodamas centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus bei sudarydamas viešųjų pirkimų grafikus, netinkamai vykdė planavimą ir tuo pažeidžia 2000-04-04 VLK direktoriaus patvirtintų VLK Medicininių technologijų vertinimo skyriaus nuostatų III d. 1 p.**
4. **VLK Medicininių technologijų vertinimo skyriaus, planuodamas centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus bei sudarydamas viešųjų pirkimų grafikus, netinkamai vykdė planavimą ir tuo pažeidžia 2000-04-04 VLK direktoriaus patvirtintų VLK Medicininių technologijų vertinimo skyriaus nuostatų III d. 7 ir 8 p. – neužtikrina nenutrūkstamo tiekimo organizavimo bei nepakankamai analizuoja ir kontroliuoja situaciją gydymo įstaigose.**
5. **VLK Medicininių technologijų vertinimo skyriaus viršininkas K. Runkelė neužtikrino Medicininių technologijų vertinimo skyriui pavestų užduočių vykdymo, o VLK direktorius S. J. Janonis neužtikrino tinkamo VLK centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių pirkimo viešųjų konkursų planavimo ir organizavimo.**
6. **VLK atskirais atvejais vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymo 32 str. 2 d. 4 p. nuostata, kad alternatyvūs prekių pirkimai dėl techninio nesuderinamumo su anksčiau įsigytomis būtų nepriimtini, nebuvo pakankamo pagrindo, nes analogiškas prekes, kurioms VLK vykdytų viešųjų pirkimų konkursų dokumentuose buvo keliami vienodi reikalavimai, audituojamuoju laikotarpiu tiekė įvairūs tiekėjai.**
7. **VLK kvietime dalyvauti viešojo pirkimo konkurse bei konkurso dokumentuose, daugeliu atvejų nenurodė perkamų prekių kiekio, o nurodė tik lėšų kiekį, skirtą įsigyti konkrečioms prekėms ir tuo pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 4 p. nuostatas. Už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 4 p. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.**
8. **VLK pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p., kurio nuostata reikalauja, kad apie vykdomą viešąjį pirkimą perkančioji organizacija privalo paskelbti ne tik „Valstybės**

žinių” priede „Informaciniai pranešimai”, bet ir tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje. Už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p. pažeidimus atsakingas VPK direktorius S.J.Janonis.

9. Iki 2002-10-24 VPK Viešojo pirkimo komisijos funkcijos atskiriems Viešojo pirkimo komisijos nariams nebuvo paskirstytos.

Viešųjų pirkimų vykdymo procedūrų vertinimas.

VLK 2000-2002 metais organizavo viešųjų pirkimų konkursus, su kurių laimėtojais buvo pasirašytos 221 sutartys. Atsižvelgiant į riziką - pirkimų sumą bei pirkimo būdą, audito metu atrankos būdu buvo pasirinkta tikrinti 37 viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo dokumentai.

Audituojamu laikotarpiu VLK, vykdydama viešuosius pirkimus, ne visuomet vadovavosi Viešojo pirkimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimais. Audito metu nustatyti pasikartojantys viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 ir Lietuvos Respublikos 2000 m. sausio 12 d. įstatymo Nr. VIII-1526 redakcija) pažeidimai.

VLK pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p., 17 str. 2 p. ir 19 str. 4 p., nuostatas – t.y. tais atvejais, kai pirkimo vertė yra didesnė nei 700 tūkst. Lt, VLK apie vykdomą viešąjį pirkimą neskelbė tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje, be to, kvietime dalyvauti konkurse ir konkurso dokumentuose nenurodė perkamų prekių kiekio, pavyzdžiui: VLK 2001-09-22 „Valstybės žinių” priede „Informaciniai pranešimai” Nr. 75 paskelbė apie kvietimą dalyvauti dirbtinių širdies vožtuvų pirkimo atvirajame konkurse. Pirkimo objekto kaina – 2200000 Lt, prekių, prekių kiekis nenustatytas, apie skelbiamą konkursą tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje neskelbta. Taip pat šiame informaciniame leidinyje VLK paskelbė apie kardiostimuliatorių pirkimo atvirąjį konkursą. Pirkimo objekto kaina – 3100000 Lt, perkamų prekių kiekis nenustatytas, apie skelbiamą konkursą tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje neskelbta; VLK 2001-12-08 „Valstybės žinių” priede „Informaciniai pranešimai“ Nr. 96 paskelbė apie kvietimą dalyvauti oksigenatorių pirkimo atvirajame konkurse. Pirkimo suma – 2400000 Lt, perkamų prekių kiekis nenustatytas, apie skelbiamą konkursą tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje neskelbta.

Pastebėjimai:

1. UAB „Principalmed”, pareiškusi norą dalyvauti oksigenatorių pirkimo atvirajame konkurse, 2002-01-03 kreipėsi į VLK, kad konkurso dokumentuose, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str.4 d., VLK nurodytų perkamų prekių kiekius. VLK direktoriaus pavaduotojas V. Juršėnas, konkurso dalyviui 2002-01-04 raštu Nr. 09-21 informavo, kad oksigenatorių atvirojo konkurso, paskelbto „Valstybės žinių” oficialiame leidinyje „Informaciniai pranešimai” 2001-12-08 Nr. 96 specifikacijoje perkamų prekių kiekių nurodyti negali.

2. Vilniaus apygardos administracinį teismas, 2002-03-22 išnagrinėjęs administracinę bylą Nr. I-682/02 nustatė, kad VLK, nenurodydama perkamų prekių kiekio, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 4 d. ir šis pažeidimas priskirtinas prie esminių Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų.

Atskirais atvejais VLK vertino ir neatmetė pasiūlymus tų bendrovių, kurios nepateikė pasiūlymo galiojimo ir sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso nustatyta tvarka, ir su jomis pasirašė viešojo pirkimo-pardavimo sutartis, pavyzdžiui: pažeisdama Viešųjų pirkimų įstatymo 23 str. 1 d. ir konkurso sąlygų 6 p. reikalavimų, VLK Viešojo pirkimo komisija, kurios pirmininkas buvo VLK direktoriaus pavaduotojas V. Juršėnas, nepareikalavo, kad konkurso pasiūlymų galiojimas ir pirkimo sutarties įvykdymas būtų užtikrinamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka, o VLK direktoriaus pavaduotoja L. Puidokienė pasirašė 2000-03-09 pirkimo pardavimo sutartį Nr. 12 su Dideco S.p.A. 478009,70 USD sumai ir 2000-03-28 sutartį Nr.18 su UAB „Principalmed“ 388584,63 Lt sumai.

Kitais atvejais VLK, vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatymo 23 str. 1 d., nevertino ir atmetė pasiūlymus tų bendrovių, kurios nepateikė pasiūlymo galiojimo ir sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso nustatyta tvarka, pavyzdžiui:- VLK Viešųjų pirkimų komisija 2001-11-15 (2001-11-15 posėdžio protokolas Nr. 75) gavo penkis pasiūlymus dalyvauti dirbtinių širdies vožtuvų pirkimo atvirajame konkurse. Komisijos pirmininkas V. Juršėnas pasiūlė nevertinti UAB „Principalmed“ ir UAB „Hospital systems“ pasiūlymų, nes tiekėjai neatitinka kvalifikacinių reikalavimų,- jie nepateikė pasiūlymų galiojimo ir sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso nustatyta tvarka (2001-11-27 posėdžio protokolas Nr. 81).

Tokiu būdu, VLK vienais atvejais pažeidė Viešųjų pirkimo įstatymo 23 str. 1 d. nuostatas, t.y. vertino pasiūlymus tų bendrovių, kurios nepateikė pasiūlymo galiojimo ir sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso nustatyta tvarka, ir su jomis pasirašė viešojo pirkimo-pardavimo sutartis, kitais atvejais laikėsi Viešųjų pirkimo įstatymo 23 str. 1 d. nuostatų, t.y. atmetė pasiūlymus tų tiekėjų, kurie nebuvo pateikę konkurso pasiūlymų galiojimo ir pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 (nuo 1999 m. spalio 1 d.) (Žin., 1999, Nr. 56-1809) redakcija) 6 str. 1 d. ir 45 str. bei VLK nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1068, 14.2 p., už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 23 str. 1 d. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

VLK atskirais atvejais vėluodavo pateikti informaciją apie preliminarios eilės bei sutarčių sudarymą, pavyzdžiui: sprendimas dėl endoprotezų pirkimo konkurso rezultatų preliminarios eilės nustatymo buvo priimtas 2000-05-19 (Viešųjų pirkimų posėdžio 2000-05-19 protokolas Nr. 62), tačiau pranešimai pasiūlymus pateikusioms bendrovėms buvo išsiųsti tik 2000-05-24 (2000-05-24 raštu Nr. 09-887), ir tuo pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 26 str. 6 d. 2 p. reikalavimą informuoti tiekėjus apie

preliminarią pasiūlymų eilę ir pasiūlymų atmetimo priežastis ne vėliau kaip kitą darbo dieną po preliminaros eilės nustatymo ir kt.

VLK, audituojamu laikotarpiu, vykdydama viešuosius pirkimus, daugeliu atvejų pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p., 19 str. 4 d., 23 str. 1 d. ir 26 str. 2 d. 1 p. nuostatas, dėl ko kilo rizika, jog daugelio VLK vykdytų konkursų rezultatai dėl procedūrinių pažeidimų galėjo būti pripažinti negaliojančiais. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 (nuo 1999 m. spalio 1 d.) (Žin., 1999, Nr. 56-1809) redakcija) 6 str. 1 d. ir 45 str. bei VLK nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1068, 14.2 p., už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p., 19 str. 4 d., 23 str. 1 d. ir 26 str. 2 d. 1 p. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

Be to, VLK pažeidė galiojančio Viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 ir Lietuvos Respublikos 2000 m. sausio 12 d. įstatymo Nr. VIII-1526 redakcija) 12 str. 3 d. 1 p. nuostatas – neskelbė apie viešųjų pirkimų konkursų organizavimą tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje, kas galėjo turėti įtakos tiekėjų pasirinkimui bei siūlomų prekių kainų dydžiui. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 (nuo 1999 m. spalio 1 d.) (Žin., 1999, Nr. 56-1809) redakcija) 6 str. 1 d. ir 45 str. bei VLK nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1068, 14.2 p., už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

Vadovaujantis VLK 2002-01-04 Viešųjų pirkimų komisijos sprendimu - įsigyti prekių iš vienintelio šaltinio - St. Jude Medical Export GmbH firmos, VLK iš St. Jude Medical Export GmbH pirkė mechaninius ir biologinius širdies vožtuvus (prekės pirkimo objekto kodas – 33.10.00)-127048 Lt sumai (2002-01-11 sutartis Nr. 04) ir elektrokardiostimuliatorius (prekės pirkimo objekto kodas – 33.10.00) už 149956 Lt (2002-01-11 sutartis Nr. 05). Sutartis su minėta firma pasirašė VLK direktorius S. J. Janonis.

Pagal tuo metu galiojusį Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 1999-12-30 įsakymą Nr.61 „Dėl prekių, paslaugų ir darbų viešojo pirkimo vertės nustatymo“ 1.2 p. ir 2000-12-20 įsakymą Nr. 130, kuriuo patvirtintas pirkimo objekto kodų sąrašas, nuostatas mechaniniai ir biologiniai širdies vožtuvai bei elektrokardiostimuliatoriai yra tos pačios rūšies prekės, kurių pirkimo objekto kodas – 33.10.00 (Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2001-04-03 įsakymas Nr. 37 „Dėl pirkimo objekto kodų rodyklės patvirtinimo“).

Tokiu būdu, VLK, pažeisdama Viešųjų pirkimų įstatymo 15 str. 1 d išskaidė prekių pirkimą su tuo pačiu pirkimo objekto kodu į dvi dalis ir, negavusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės sutikimo, vykdė pirkimą iš vienintelio šaltinio, kurio vertė viršija 150 tūkst. Lt.

Be to, VLK, pažeisdama tuo metu galiojusio (Lietuvos Respublikos 2000 m. sausio 12 d. įstatymo Nr. VIII-1526 redakcija) Viešųjų pirkimų įstatymo 32 str. 3 d., negavusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės sutikimo, pirkė medicininės prekes, kurių vertė viršija 150 tūkst. Lt iš vienintelio šaltinio.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 (nuo 1999 m. spalio 1 d.) (Žin., 1999, Nr. 56-1809) redakcija) 6 str. 1 d. ir 45 str. bei VLK nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1068, 14.2 p., už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 32 str. 3 d. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002-01-29 nutarimu Nr. 131 „Dėl sutikimo vykdyti viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio“ nutarė, atsižvelgdama į tai, kad humanitarinės paramos projektui „Project Hope“ Lietuvoje atstovauja JAV firma WEA&E, Inc. sutikti, kad VLK 2002 metais vykdytų viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio – pirktų humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas iš JAV firmos WEA&E Inc. bei pavedė Sveikatos apsaugos ministerijai nustatyti apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas tvarką.

Pastebėjimas.

Sveikatos apsaugos ministerija apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas tvarką nustatė tik 2002-12-13, kuomet audito metu Valstybės kontrolė 2002-12-05 raštu Nr. S-(2040-07)-2206 paprašė pateikti informaciją apie apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas tvarką.

Bendrovė WEA&E Inc. ir VLK 2002-03-15 sudarė susitarimą dėl apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimą Nr. 1-32/2002-03-15, kuriuo WEA&E Inc. įsipareigoja pagal humanitarinės paramos krovinį gavėjų paraiškas tiekti humanitarinę paramą į Klaipėdos miesto jūrų uostą, o VLK – paslaugų tiekėjui per penkias dienas, kai bus pasirašytas humanitarinės paramos krovinio gavimo aktas, sumokėti 10 % bendros humanitarinės paramos krovinio, gauto pagal gavėjo paraišką, vertės.

Bendrovė WEA&E Inc. ir VLK 2002-05-02 pasirašė protokolą dėl susitarimo Nr. 1-32/2002-03-15 „Dėl apmokėjimo už humanitarinės paramos pagalbos krovinį tiekimo aptarnavimą pakeitimo“, kuriuo pakeitė susitarimo Nr. 1-32/2002-03-15 5.1 p. ir jį išdėstė taip: „paslaugų gavėjas per penkias dienas nuo to momento, kada bus pasirašytas humanitarinės paramos krovinio perdavimo gavėjui aktas, patvirtinantis šio krovinio gavimo faktą, sumoka ne daugiau kaip 10 % bendros humanitarinės paramos krovinio, gauto pagal gavėjo paraišką, vertės. Konkretus apmokėjimo procentas nustatomas, atsižvelgiant į humanitarinės paramos krovinio vertę, atskira sutartimi”.

VLK direktorius S. J. Janonis su bendrove WEA&E Inc. 2002-03-15 pasirašė susitarimą dėl apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimą Nr. 1-32/2002-03-15 ir 2002-05-02 protokolą dėl šio susitarimo, kuriuo nustatė apmokėjimo tvarką, nesant Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytos apmokėjimo tvarkos.

Audito metu VLK nepateikė jokių ekonominių skaičiavimų, pagrindžiančių mokesčio dydį - pagal 2002-03-15 susitarimą dėl apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimą Nr. 1-32/2002-03-15 buvo nustatytas 10 % bendros humanitarinės paramos krovinio, gauto pagal gavėjo paraišką, vertės už humanitarinės paramos aptarnavimą, o pagal 2002-05-02 protokolą dėl susitarimo Nr. 1-32/2002-03-15

„Dėl apmokėjimo už humanitarinės paramos pagalbos krovinių tiekimo aptarnavimą pakeitimo” - sumoka ne daugiau kaip 10 % bendros humanitarinės paramos krovinių, gauto pagal gavėjo paraišką, vertės.

VLK, vykdydama 2002-05-02 susitarimą Nr. 1-32/2002-03-15 „Dėl apmokėjimo už humanitarinės paramos pagalbos krovinių tiekimo aptarnavimą”, bendrovei WEA&E Inc. 2002-08-01 mokėjimo pavedimu Nr. 89 sumokėjo 24929 JAV dol., iš to skaičiaus: už humanitarinės pagalbos krovinių pristatymą VšĮ Šiaulių ligoninei - 21051,33 Lt (5905,0 JAV dolerių), VšĮ Panevėžio ligoninei – 1473,77 Lt (413,40 JAV dolerių), VšĮ Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninei – 4522,92 Lt (1268,70 JAV dolerių), VšĮ Kauno medicinos universiteto klinikoms – 7610,56 Lt (2134,80 JAV dolerių), VšĮ Vilniaus universitetinei ligoninei Santariškių klinikoms – 54213,31 Lt (15207,10 JAV dolerių).

Pastebėjimai:

1. VLK bendrovei WEA&E Inc. už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas 2002 m. apmokėjo 24929 JAV dol., nors Sveikatos apsaugos ministerija tuo metu nebuvo nustačiusi apmokėjimo tvarkos.

2. Daugelio vaistų, siūlomų Lietuvos gydymo įstaigoms, kaip humanitarinė parama, įvertinus mokesť, kuris mokamas bendrovei WEA&E Inc. už humanitarinės paramos aptarnavimą, pristatant humanitarinę paramą į Klaipėdos m. jūros uostą yra didesnė, nei jų rinkos kaina Lietuvoje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002-03-15 nutarimu Nr. 364 „Dėl sutikimo vykdyti viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio” nutarė sutikti, kad VLK vykdytų viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio – pirktų iš akcinės bendrovės „ALNA” kompensuojamųjų vaistų pasų išdavimo ir kontrolės sistemos projektavimo, parengimo, įdiegimo paslaugas ir įrangą.

VLK, atstovaujama direktoriaus S. J. Janonio, ir AB „ALNA”, atstovaujama generalinio direktoriaus T. Milaknio, 2002-04-05 pasirašė pirkimo – pardavimo sutartį Nr. A/02-007-42. Sutarties objektas –kompiuterinė įranga, kurios vertė 475168,22 Lt (su PVM) ir 2002-04-18 sutartį Nr. ISS/2002-02S-45. Sutarties objektas – kompensuojamųjų vaistų pasų išdavimo ir kontrolės informacinės sistemos SVEIDRA kompensuojamųjų vaistų ir medicinos priemonių apskaitos sistemos programų modifikavimas. Sutartyje numatytas darbų atlikimo terminas: 2002-03-18 – 2002 –09 30. Visų darbų kaina – 625718,20 Lt.

Pastebėjimai.

1. AB „Alna” kompensuojamųjų vaistų pasų išdavimo ir kontrolės sistemos projektavimo, parengimo, įdiegimo paslaugos kaina yra grindžiama AB „Alna“ pateiktu atskirų kategorijų specialistų darbo laiko sąnaudų konkrečioms darbams atlikti skaičiavimais.

2. Esminė problema, su kuria susiduriama tikrinant bei vertinant ekonomišką lėšų informacinėms sistemoms panaudojimo požiūriu – valstybės patvirtintų tipinių darbo sąnaudų stygius informatikos sektoriuje. Neegzistuoja jokie formalūs patvirtinti kriterijai, kurie leistų teigti ar neigti, jog tam tikros kvalifikacinės klasės informacinių technologijų srities specialistas per

konkretų laikotarpį privalo ar gali atlikti konkretų darbą. Visa tai leidžia Lietuvos informacinių technologijų bendrovėms diktuoti kainas valstybinėms įstaigoms bei įmonėms informacinių technologijų sistemų sektoriuje.

VLK ir AB „ALNA” 2002-05-29 pasirašė darbų perdavimo – priėmimo aktą Nr. 1, kuriuo pažymima, kad AB „ALNA” atliko šiuos darbus:

- globalus tinklo įrangos instaliavimas ir konfigūravimas;
- serverių ir jų bazinės programinės įrangos instaliavimas ir konfigūravimas;
- duomenų bazės sukūrimas;
- veiksmų audito priemonių sukūrimas;
- vartotojų administravimo priemonių sukūrimas;
- blankų apskaitos ir paskirstymo priemonių sukūrimas;
- KVP išdavimo, anuliavimo, kontrolės, žurnalo formavimo, anuliavimo sąrašų ruošimo priemonių sukūrimas;
- sistemos įdiegimas 10 TLK ir VLK, apmokyti sistemos naudotojai ir administratoriai.

Atliktų 1-o etapo darbų vertė - 241833,24 Lt.

VLK ir AB „ALNA” 2002-08-01 susitarimo protokolu Nr. 1 sutarties Nr. IIS/2002 –02S įvykdymo terminą pratęsė iki 2002-08-31, o pakeitimų protokolu Nr. 2 – iki 2002-12-31.

VLK ir AB „ALNA” 2002-12-29 pasirašė darbų perdavimo – priėmimo aktą Nr. 2, kuriuo pažymima, kad AB „ALNA” atliko 2 etapo darbus, t.y.:

- pakeitė vaistų informacijos apsikeitimo su vaistinėmis protokolą,
- atliko struktūrinius vaistų positemės duomenų bazės pakeitimus,
- pakeitė vaistų importo ir kontrolės programas,
- pakeitė receptų paieškos ir priežiūros formas,
- modifikavo ataskaitas,
- sukūrė programas paskirstyti kompensuojamųjų vaistų pasų ir jų titulinį lapų blankus gydymo įstaigose ir pardavimą vaistinėje,
- sukūrė papildomas naudotojų autorizavimo priemones panaudojant slaptažodžių korteles.

Atliktų 2-o etapo darbų kaina – 17971818,72 Lt.

VLK ir AB „ALNA” 2002-12-31 pasirašė darbų perdavimo – priėmimo aktą Nr. 3, kuriuo pažymima, kad AB „ALNA” atliko 3 etapo darbus:

- sukūrė ir įdiegė gydytojų tapatybę patvirtinančius lipdukų išdavimo ir kontrolės bei jų paskirstymo gydymo įstaigų operatoriams programas.

Šių darbų vertė - 104100, Lt.

VLK darbų perdavimo aktais Nr. 1,2 ir 3 priėmė iš AB „Alnos” darbų už 525651,96 Lt., 2003-01-01, neatlikta darbų likę už 100066,24 Lt.

VLK ir AB „ALNA” 2002-12-31 susitarimo protokolu Nr. 3 sutarties Nr. IIS/2002 –02S įvykdymo terminą pratęsė iki 2003-01-31.

VLK darbuotojų teigimu, kompensuojamųjų vaistų pasų išdavimo ir kontrolės informacinės sistema nebuvo įdiegta sutartyje nustatytais terminais dėl to, kad nebuvo laiku paruošta teisinė normatyvinė bazė sistemai įgyvendinti.

Išvados:

1. VLK, audituojamu laikotarpiu, vykdydama viešuosius pirkimus, daugeliu atvejų pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p., 19 str. 4 d., 23 str. 1 d. ir 26 str. 2 d. 1 p. nuostatas, dėl ko kilo rizika, jog daugelio VLK vykdytų konkursų rezultatai dėl procedūrinių pažeidimų galėjo būti pripažinti negaliojančiais. Už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p., 19 str. 4 d., 23 str. 1 d. ir 26 str. 2 d. 1 p. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

2. VLK vienais atvejais pažeidė Viešųjų pirkimo įstatymo 23 str. 1 d. nuostatas, t.y. vertino pasiūlymus tų bendrovių, kurios nepateikė pasiūlymo galiojimo ir sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso nustatyta tvarka, ir su jomis pasirašė viešojo pirkimo-pardavimo sutartis, kitais atvejais laikėsi Viešųjų pirkimo įstatymo 23 str. 1 d. nuostatų, t.y. atmetė pasiūlymus tų tiekėjų, kurie nebuvo pateikę konkurso pasiūlymų galiojimo ir pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 23 str. 1 d. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

3. VLK, pažeisdama Viešųjų pirkimų įstatymo 32 str. 3 d., negavusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės sutikimo, vykdė pirkimą iš vienintelio šaltinio - pirkė medicinos prekių iš St. Jude Medical Export GmbH firmos už 277006 Lt. Už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 32 str. 3 d. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

4. VLK pažeidė galiojančio Viešųjų pirkimų įstatymo (Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. įstatymo Nr. VIII-1210 ir Lietuvos Respublikos 2000 m. sausio 12 d. įstatymo Nr. VIII-1526 redakcija) 12 str. 3 d. 1 p. nuostatas – neskelbė apie viešųjų pirkimų konkursų organizavimą tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje, kas galėjo turėti įtakos tiekėjų pasirinkimui bei siūlomų prekių kainų dydžiui. Už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 12 str. 3 d. 1 p. pažeidimus atsakingas VLK direktorius S.J.Janonis.

5. VLK direktorius S. J. Janonis su bendrove WEA&E Inc. pasirašytais 2002-03-15 susitarimais dėl apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimą Nr. 1-32/2002-03-15 ir 2002-05-02 protokolu nustatė apmokėjimo tvarką už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas, nesant Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytos apmokėjimo už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas tvarkos, kurią Sveikatos apsaugos ministerija 2002 m. sausio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 131 buvo įpareigota parengti.

6. VLK bendrovei WEA&E Inc už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas 2002–08-01 apmokėjo 24929 JAV dol., nors Sveikatos apsaugos ministerija apmokėjimo tvarką nustatė tik 2002-12-13.

7. Mokestis už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas bendrovei WEA&E Inc., nėra ekonomiškai pagrįstas.

8. Dalies vaistų, siūlomų gydymo įstaigoms kaip humanitarinė parama, vertė įvertinus mokestį už humanitarinės paramos aptarnavimo paslaugas, yra didesnė, nei šių vaistų rinkos kaina Lietuvoje.

9. Lėšų panaudojimo informacinėms sistemoms sukurti ir įdiegti ekonomiškumo vertinimas neatliktas, kadangi neegzistuoja valstybės patvirtinti tipiniai darbo sąnaudų normatyvai.

SUTARČIŲ SUDARYMO, VYKDANT VLK VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ KOMISIJOS SPRENDIMUS, IR JŲ VYKDYMO VERTINIMAS

Audituojamu laikotarpiu VLK pasirašė 221 prekių pirkimo sutartį. Audito metu atrankos būdu patikrinta 64 sutarčių įsipareigojimų vykdymas. 2000 metais iš 31 audito metu atrankos būdu pasirinktos sutarties pilnai įvykdyta yra 21, kas sudaro 67 %, 2001 metais iš 5 pilnai baigtos vykdyti 3 arba 60 %, 2002 metais iš 28 įvykdyta 11 arba 39 %.

Tais viešojo pirkimo atvejais, kuomet įgyjamos tos pačios rūšies prekės, kaip ir ankstesniaisiais metais, VLK naudojamos tipinės sutartys, kurias yra parengus VLK.

Pastebėjimas.

Tipinių sutarčių naudojimas padeda išvengti klaidų rengiant sutarties tekstus, paspartina sutarties rengimo procesą, tačiau tipinių sutarčių naudojimas leidžia daryti išvadą, kad sutartys sudaromos prisijungimo būdu, o tai reiškia, kad sutarčių sąlygos aiškinamos silpnesnėmis, prisijungusios šalies – pardavėjo naudai.

VLK sudarytos viešojo pirkimo-pardavimo sutartys atitinka teisės aktų reikalavimus. Atkreiptinas dėmesys į nepakankamai tiksliai suformuluotas viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių atskiras sąlygas.

Pastebėjimai:

1. VLK, sudarydama viešojo pirkimo-pardavimo sutartis, kokybės reikalavimus atskiroms prekių grupėms (pvz.: endoprotezams, širdies vožtuvams) formuoja abstrakčiai. Netikslus kokybės reikalavimų formulavimas gali apsunkinti pažeistų teisių gynybą. VLK sudaromose medicinos priemonių pirkimo-pardavimo sutartyse būtina tiksliai apibrėžti prekių tinkamumo naudoti bei kokybės garantijos terminus.

2. Tinkamumo naudotis terminas yra tiksliai formuluojamas centralizuotai įsigyjant įvairius medikamentus, tinkamumo naudoti terminas neformuluojamas arba formuluojamas pernelyg abstrakčiai įsigyjant endoprotezus ir širdies vožtuvus.

Auditoriai, atlikdami VLK sudarytų viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių vykdymo vertinimą, viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių vykdymą vertino tinkamo prievolių vykdymo principo aspektu.

VLK sudaromose viešojo pirkimo-pardavimo sutartyse nurodoma, kad prekės pateikiamos pagal atskirus užsakymus, kuriuose nurodomas kiekis ir gavėjas. Auditoriams vertinant VLK sudarytų sutarčių vykdymo būdą, problemų nenustatyta.

VLK pirkimo pardavimo sutartyse nurodo prekių pristatymo vietą – konkrečias gydymo įstaigas. Gydymo įstaigos viešąjį konkursą laimėjusiam tiekėjui pateikia prekių užsakymo aktą, kuriame nurodoma tam tikrų vaistų ar kitų medicinos priemonių kiekis. VLK kasa gauna informaciją apie prekes pristatymą, tik tada, kai jai yra pateikiama tiekėjo sąskaita su gydymo įstaigos patvirtintu prekių priėmimo aktu.

Sudarant viešojo pirkimo-pardavimo sutartis dėl atskirų prekių (pvz.: biologinių ar mechaninių širdies vožtuvų), šios turi būtų įvykdytos pagal įstatymą ar sutartyje nustatytu terminu.

VLK ir tiekėjų, sudarytose pirkimo pardavimo sutartyse nustatomas konkretus terminas – laikotarpis, per kurį tiekėjai po užsakymo pateikimo privalo pateikti prekes gydymo įstaigai. Už prekių tiekimo terminų nesilaikymą, sutartyse numatytos sankcijos – delspinigiai tiekėjams.

Gydymo įstaigoms tiekdami medicinines prekes viešuosius konkursus laimėjęs tiekėjai ne visuomet laikėsi sutartyse numatytų prekių pristatymo terminų, pavyzdžiui:

VLK ir firma Dideco S.p.A 2000-03-09 pasirašė sutartį Nr. 12 dėl oksigeneratorių ir jų priedų pirkimo. Firma Dideco S.p.A įsipareigojo savo sąskaita prekes nustatytais kiekiais ir adresais pristatyti į gavėjo sandelį ne vėliau kaip per 4 savaites. Sutartyje numatytos baudos jei pardavėjas nesilaiko sutartyje numatytų terminų. Jis privalo už kiekvieną vėlavimo savaitę, per pirmąsias vėlavimo keturias savaites, sumokėti VLK 0,5 % prekės vertės baudą ir 1 % prekių vertės baudą už kiekvieną sekančią vėlavimo savaitę, tačiau bendra baudos suma negali viršyti 8 % vėluojančių prekių vertės. VLK Vilniaus Santariškių klinikoms 2000-03-13 prekių užsakymo aktu Nr. 09-359 užsakė medicinos prekių. Firma Dideco S.p.A prekes pateikė 2000-04-20 (prekių priėmimo aktas Nr. 43), t.y. prekių pristatymo terminas viena savaitė ilgesnis nei sutartyje numatytas. Kauno medicinos universiteto klinikoms medicinos prekės buvo pristatytos vėluojant 6,5 savaites (2000-03-13 prekių užsakymo aktas Nr. 09-359, 2000-05- 29 prekių gavimo aktas Nr. 67). Be minėtų prekių tiekimo vėlavimo atvejų, firma dar 5 kartus vėlavo vykdyti savo įsipareigojimus, numatytus 2000-03-09 sutartyje Nr. 12. Iš viso VLK pagal 2000-03-09 pasirašytą sutartį Nr. 12 firmai Dideco S.p.A už prekių tiekimo terminų nesilaikymą turėjo teisę priskaičiuoti 5,3 tūkst. Lt delspinigių.

VLK ir UAB „Medita“ 2000-03-23 pasirašė sutartį Nr. 12 dėl elektrokardiostimuliatorių pirkimo. UAB „Medita“, gavusi užsakymą, įsipareigojo prekes nustatytais kiekiais ir adresais pristatyti ne vėliau kaip per 30 dienų. Prekių tiekėjas pagal sutartyje numatytas sąlygas už pavėluotai patiektas prekes bendrovė įsipareigojo mokėti 0,2 % nepatietų prekių sumos už kiekvieną uždelstą dieną. UAB „Medita“ vėlavo pristatyti medicinos prekes Vilniaus universiteto Santariškių klinikoms (2000-03-23 prekių užsakymo aktas Nr. 09-431, prekių priėmimo 2000-05-17 aktas Nr. 142, prekių vertė – 369000 Lt) 24 dienas. VLK turėjo teisę už pavėluotai patiektas prekes priskaičiuoti 17,7 tūkst. Lt delspinigių.

Vertinant pasirinktų 64 sutarčių (arba 22%) vykdymą, pagal VLK pateiktus duomenis nustatyta, jog vykdant aštuonias sutartis buvo pažeisti prievolių vykdymo terminai, ko pasekoje VLK, remiantis sutartyse numatytu prievolių įvykdymo užtikrinimo priemone – delspinigiais, turėjo teisę pareikalauti iš pardavėjų už pažeistą prievolės įvykdymo terminą sumokėti 54 tūkst. Lt delspinigių.

Audito metu nustatyta, kad VLK neskiriamas reikiamas dėmesys pasirašytų viešųjų pirkimų sutarčių sąlygų vykdymui, nepasinaudojama sutartyje numatyta prievolės įvykdymo užtikrinimo būdu netesybomis (delspinigiais) už prekių tiekimo terminų nesilaikymą neskaičiuojami sutartyse numatyti 0,2 % delspinigiai.

Dalis medicinos prekių gydymo įstaigoms buvo pateiktos be sutarčių. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002-02-28 nutarimais Nr. 304 ir 305 „Dėl sutikimo vykdyti viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio” nutarė sutikti, kad VLK vykdytų viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio – pirktų iš firmos „St. Jude Medical” dirbtinius mechaninius širdies vožtuvus, anuloplastikos žiedus, dirbtinius biologinius širdies vožtuvus, skirtus aortos vožtuvui, aortos konduitams protezuoti bei įpareigojo VLK ne vėliau kaip per 2 savaites nuo šio nutarimo įsigaliojimo paskelbti apie šių prekių viešąjį pirkimą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002-02-28 nutarimais Nr. 304 ir 305, VLK 2002-03-05 sudarė sutartis Nr. 26 ir 29 su firma „St. Jude Medical” dėl medicinos prekių pirkimo. Sandorių vertė atitinkamai 1456420 Lt ir 1000528 Lt.

Firma „St. Jude Medical” Lietuvos gydymo įstaigoms iki Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-02-28 nutarimų Nr. 304 ir 305 „Dėl sutikimo vykdyti viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio” įsigaliojimo pateikė gydymo įstaigoms medicinos priemonių 126412 Lt sumai, o be su VLK sudarytų sutarčių minėta bendrovė pateikė medicinos prekių už 155 267,23 Lt.

Išvados:

- 1. Reikalavimai įgyjamų prekių kokybei formuluojami netinkamai.**
- 2. Pažeidžiami prievolių, kilusių iš viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, vykdymo terminai.**
- 3. VLK audituojamu laikotarpiu už pavėluotai patiektas prekes pardavėjams viešojo pirkimo-pardavimo sutartyse numatytų sankcijų netaikė ir delspinigių neskaičiavo; pritaikius sankcijas PSDF biudžetas galėjo gauti 54 tūkst. Lt pajamų.**
- 4. Bendrovė „St. Jude Medical” dalį medicinos prekių - 126412,-Lt sumai gydymo įstaigoms pateikė iki 2002-02-28 Lietuvos Vyriausybės nutarimų Nr. 304 ir 305 „Dėl sutikimo vykdyti viešąjį pirkimą iš vienintelio šaltinio” įsigaliojimo; be su VLK sudarytų viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių minėta bendrovė iš viso pateikė medicinos prekių už 155 267,23 Lt.**

**VALSTYBĖS KONTROLĖS 2002-06-28 AUDITO ATASKAITOS NR. 2040-7 DĖL
KOMPIUTERINĖS SISTEMOS „SVEIDRA“ PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO IR
VYKDYMO VALSTYBINĖJE LIGONIŲ KASOJE VEIKLOS AUDITO REZULTATŲ
SIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS**

Valstybės kontrolės audito 2002-06-28 ataskaitoje Nr. 2040-7 Dėl kompiuterinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugų įsigijimo ir vykdymo Valstybinėje ligonių kasoje veiklos audito rezultatų buvo pateikti siūlymai:

1. Prieš skelbiant viešojo pirkimo konkursą išanalizuoti prekių ir paslaugų kainas atitinkamoje rinkoje, ypač tokioje, kur galima nepakankama konkurencija, kad būtų galima objektyviau įvertinti gautus pasiūlymus;
2. Prieš skelbiant konkursą apsvarstyti prioritetus tarp žemiausios kainos ir ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo pasirinkimo.
3. Fiksuoti faktinę taikomųjų sistemos priežiūros darbų apimtį.
4. Inicijuoti 2001-10-17 sutarties Nr. 302 su UAB „Etnomedijos intercentras“ sąlygų pakeitimą dėl 1/12 metinės sutarties sumos dydžio avansinio apmokėjimo panaikinimo.

1. VLK, vykdydama centralizuotai įsigyjamų vaistų ir medicinos priemonių bei paslaugų viešuosius pirkimus, rinkos analizės, kuri būtų sisteminama ir apibendrinama, neatlieka. VLK viena iš nuostatuose formuluojamų funkcijų – analizuoti ir vertinti medicinos prekių poreikius. Atskirais atvejais VLK Medicininių technologijų skyrius analizuoja bei lygina tų medicinos prekių kainas, kurias perka pačios gydymo įstaigos ar fiziniai asmenys. VLK direktoriaus S.J.Janonio teigimu, rinkos kainų analizė daugeliu atvejų apsiriboja medicinos prekių kainų palyginimu su praėjusių metų tų pačių prekių kainomis.

Poreikių analizė ir vertinimas neturi apsiriboti tik informacijos iš gydymo įstaigų surinkimu, bet turi apjungti ir rinkos analizę, kad būtų galima tiksliai įvertinti poreikių tenkinimo galimybes.

Darytina išvada, jog Valstybės kontrolės audito 2002-06-28 ataskaitoje Nr. 2040-7 „Dėl kompiuterinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugų įsigijimo ir vykdymo VLK veiklos audito rezultatų“ pateiktas siūlymas - prieš skelbiant viešojo pirkimo konkursą išanalizuoti prekių ir paslaugų kainas atitinkamoje rinkoje, ypač tokioje, kur galima nepakankama konkurencija, kad būtų galima objektyviau įvertinti gautus pasiūlymus, audito atlikimo metu nebuvo įgyvendintas.

2. VLK, vykdydama medicinos prekių bei paslaugų viešuosius pirkimų konkursus, galimiems tiekėjams pateikia konkretaus konkurso sąlygas bei prekių specifikacijas. Konkurso dokumentuose daugeliu atvejų nurodoma, kad naudingiausiu pasiūlymu bus pripažintas tas, kurio kaina bus mažiausia. Specifikacijose dažnai nurodomi papildomi specifiniai reikalavimai kokybei. Gydymo įstaigų vadovai ir specialistai (prof. V. Sirvydis, doc. R. Benetis, prof. G. Uždavins ir kt.) paruošia ir pateikia VLK savo pageidavimus kokių medicinos priemonių gydymo įstaigoms reikia. Gydymo įstaigų specialistai taip pat dalyvauja ruošiant viešųjų konkursų dokumentus. Pasiūlymas, pirkti medicinos prekės dėl savo specifikos

ypatumų, gydytojų darbo patirties dirbti su tam tikros rūšies medicinos priemonėmis, kartais pripažįstamas naudingiausiu, nors jo kaina ir didesnė už kito tiekėjo pasiūlytą.

Galima daryti išvadą, kad VLK, prieš skelbiant viešųjų pirkimų konkursą, dalyvaujant žymiausiems Lietuvos konkrečios gydymo srities specialistams, apsvarsto prioritetus tarp žemiausios kainos ir ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo pasirinkimo ir šie reikalavimai nurodomi atvirųjų konkursų sąlygose bei prekių specifikacijose.

3. VLK informacinės sistemos „Sveidra“ priežiūros darbų žurnale audituojamu laikotarpiu faktinės atliktų darbų apimties nefiksavo, sistemos „Sveidra“ priežiūros darbų apimtis fiksuojama UAB „Etnomedijos intercentras“ pateikiamuose užsakymuose bei atliktų sistemos „Sveidra“ priežiūros darbų priėmimo aktuose. Juose nurodoma gedimo, atliktų darbų pobūdis bei laiko sąnaudos atliekant vienus ar kitus darbus. Duomenys apie sistemos „Sveidra“ priežiūrą yra kaupiami ne VLK, o atskirose Teritorinėse ligonių kasose. VLK pateikė informaciją apie tai, jog duomenys apie 2001-10-17 sutarties Nr. 302 vykdymą kartą per mėnesį analizuojami kompiuterizuotos informacinės sistemos „Sveidra“ priežiūros darbo grupėje, susidedančioje iš VLK ir UAB „Etnomedijos intercentras“ specialistų.

Ivertinus aukščiau išdėstyta, darytina išvada, jog Valstybės kontrolės audito 2002-06-28 ataskaitoje Nr. 2040-7 Dėl kompiuterinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugų įsigijimo ir vykdymo VLK veiklos audito rezultatų pateiktas siūlymas dėl faktinės taikomųjų sistemos priežiūros darbų apimties fiksavimo yra įgyvendintas dalinai, nes atliekamų kompiuterinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugų apimtis fiksuojama atskirose Teritorinėse ligonių kasose, o ne VLK.

4. VLK direktorius S.J.Janonis audito metu pateikė 2003-01-03 pasirašytą 2001-10-17 kompiuterizuotos informacinės sistemos „Sveidra“ priežiūros sutarties Nr. 302 pakeitimo protokolą Nr. 1, kuriuo sutarties pakeitimo protokolą pasirašančios šalys UAB „Etnomedijos intercentras“ atstovaujama direktoriaus V.Nacvalovo, ir VLK, atstovaujama direktoriaus S.J.Janonio, pakeitė 2003-01-03 sutarties Nr. 302 5 str. 5.11 punktą ir nustatė, kad: „užsakovas už suteiktas paslaugas su tiekėju atsiskaito kas mėnesį, bet ne vėliau kaip per 10 dienų, pasirašius atliktų darbų perdavimo-priėmimo aktą ir pateikus sąskaitą faktūrą“.

Ivertinus aukščiau išdėstyta, darytina išvada, jog Valstybės kontrolės audito 2002-06-28 ataskaitoje Nr. 2040-7 Dėl kompiuterinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugų įsigijimo ir vykdymo Valstybinėje ligonių kasoje veiklos audito rezultatų pateiktas siūlymas dėl 2001-10-17 sutarties Nr. 302 su UAB „Etnomedijos intercentras“ sąlygų pakeitimo inicijavimo dėl 1/12 metinės sutarties sumos dydžio avansinio apmokėjimo panaikinimo buvo įgyvendintas.

REKOMENDACIJOS:

Valstybinei ligonių kasai siūlome:

1. Pagerinti funkcinis ryšius su gydymo įstaigomis, kas įgalintų nustatyti perkamų prekių kieki, vykdyti centralizuotai perkamų vaistų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus pagal iš anksto sudarytus grafikus, taikant ekonomiškiausius pirkimų būdus.

2. Iki Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimo įstatymo pakeitimo įstatymo galiojimo pradžios apie VLK vykdomus centralizuotai perkamų galūnių, sąnarių ir organų protezavimo darbų bei protezų ir kitų nustatytą tvarką įsigyjamų medikamentų ir medicinos priemonių viešuosius pirkimus, kurių vertė didesnė nei 700 tūkst. Lt paskelbti ne tik „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“, bet ir tarptautiniu mastu populiariame ar specialiame leidinyje.

3. Skirti reikiamą dėmesį pasirašytų viešųjų pirkimų sutarčių sąlygų vykdymo kontrolei ir pasinaudoti savo teise už pavėluotai gydymo įstaigoms patiektas prekes taikyti prekių ar paslaugų tiekėjams pirkimo padavimo sutartyse numatytas sankcijas.

4. Sudaromose viešojo pirkimo-pardavimo sutartyse, nustatyti tinkamus ir pakankamus įgyjamų prekių tinkamumo naudoti bei kokybės garantijos terminus.

Veiklos audito 4-tojo departamento
direktorė

(Parašas)

B.Puzienė
(Vardas, pavardė)

Vyresnysis valstybinis auditorius
Valstybinis auditorius

(Parašas)

I.Dobilas
(Vardas, pavardė)

Informacijos valdymo departamento
direktoriaus pavaduotojas

(Parašas)

J.Izokaitis
(Vardas, pavardė)

(Parašas)

A.Sadauskas
(Vardas, pavardė)

Susipažinau

(Audituojamo subjekto vadovo parašas)

(Audituojamo subjekto vadovo vardas, pavardė)

(Data)